

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

પ્રથમ વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૧

જુન ૨૦૨૧

ગુણાંક ૧૦૦

પ્રશ્ન પત્ર

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં અભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા પૂરો

૨૦

- ૧) મિથ્યાત્વાદિ હેતુએ કરી નવા કર્મોનું સાથે મળી જવું તે બંધ તત્વ છે.
- ૨) મહાનુભાવ ! આપનો શીઘ્રમાંજ થવાનો છે.
- ૩) કર્મ ક્ષય થવાથી અનંત ચારિત્ર ગુણ પ્રાપ્ત થાય છે.
- ૪) નમસ્કાર એ ને આદરની લાગણી બતાવવાનું ઉચ્ચ સાધન છે.
- ૫) સ્વાતિ - શાલીભદ્ર વિગેરે ગતિના જીવો છે.
- ૬) અરિહંત પરમાત્માના ઉપદેશનો સાર છે.
- ૭) સમવસરણમાં ૮ ગવાન બેસે છે.
- ૮) જીવો પ્રત્યેની દયા - કરૂણાની ભાવના અદ્યમુક્તા બાલમુનિને ભેટ ધરે છે.
- ૯) જીવત્વ એ ની ખાણ છે.
- ૧૦) વિશ્વ વિવિધ પ્રકારના વસ્તુ અને ઓનો ભંડાર છે.
- ૧૧) સ્વર્ગસ્થાથી એક સ્થાનેથી બીજા સ્થાને ન જઈ શકે તે જીવો છે.
- ૧૨) પ્રભુના જીવે તપનીરમાર્યાદા કરી તીર્થંકર નામકર્મ ઉપાર્જન કર્યું.
- ૧૩) અરિહંત પદ અને સિદ્ધપદ સાથે શાશ્વત સુખ અપાવનાર શ્રી મહાન છે.
- ૧૪) સ્વાશ્રયી અતિશય એટલે પોતાના સંઘમાં નો નાશ કરનાર.
- ૧૫) કેવો છે આ માનવભવ !
- ૧૬) પ્રત્યેક રચનામાં રચયિતા પ્રથમ ગાથામાં ને વંદન કરી માંગલિક કરે છે.
- ૧૭) સંવર અને મોક્ષ જીવના પરિણામ સ્વરૂપ છે.
- ૧૮) પ્રભુનો વાન તપ્ત સુવર્ણ જેવો પીત અને હતો.
- ૧૯) થી ભગવાન લોકાંલોકનું સર્વ સ્વરૂપ સર્વ પ્રકારે જાણે છે.
- ૨૦) જીવતત્વથી વિપરિત જડ સ્વભાવવાળું અજીવ તત્વ છે.

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

- ૧) પ્રભુએ વિનીતાનું મુખ્ય રાજ્ય કોને આપ્યું ?
- ૨) ઝાડ, શંખ, સિંહ, વાનર વિગેરે કઈ ગતિના જીવો છે ?
- ૩) પાંચે સ્થાવરને શું કહેવાય છે ?
- ૪) ત્રણ ભુવનમાં દીપક સમાન કોણ છે ?
- ૫) યુગ એટલે શું ?
- ૬) રત્નપુર નગરીના રાજાનું નામ જણાવો ?
- ૭) શરદપૂનમના ચંદ્રના દર્શન કોને થયાં ?
- ૮) ગોત્ર કર્મના ક્ષય થવાથી કયા ગુણની પ્રાપ્તિ થાય છે ?
- ૯) પરમ ઉચ્ચ સ્થાને રહે તે શું કહેવાય ?
- ૧૦) અનાવૃષ્ટિ એટલે શું ?
- ૧૧) ઋષભદેવ પ્રભુએ પ્રથમ ભવમાં કયા આચાર્ય પાસેથી પ્રતિબોધ પામી સમ્યક્ત્વ મેળવ્યું ?
- ૧૨) પંચ પરમેષ્ઠિમાં સિદ્ધનો વર્ણ કયો ?
- ૧૩) ઋષભદેવ પ્રભુની દીક્ષા શિબિડાનું નામ જણાવો ?
- ૧૪) કોની અપેક્ષાએ સર્વ જીવોનો એકજ પ્રકારમાં સમાવેશ થાય છે ?
- ૧૫) વિમલવાહન ફુલકરે કઈ દંડનીતિ પ્રવર્તવાવી ?

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) તિવિહા ૨) જાસીય ૩) પાણાસણો ૪) ચ ૫) મુત્તા ૬) તસ ૭) પર્થવં ૮) રચણ ૯) એસો
- ૧૦) પ્રાતિહાર્ય ૧૧) નાયવ્યા ૧૨) મુકબો ૧૩) કમેણેસિં ૧૪) વણસર્થ ૧૫) ભેચા ૧૬) ઇચ્ચાઈ
- ૧૭) વેચ ૧૮) સાહૂણ ૧૯) કરગ ૨૦) સરવં

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો.

૧૦

એ	બી
૧) ઘોસર	૧) અપ્કાય
૨) મથુરા	૨) રાશી
૩) સૂર્યના કિરણ જેવું	૩) શમીલા
૪) સિધ્ધાર્થ	૪) પ્રદક્ષિણા
૫) ઘનોદધિ	૫) પૃથ્વીકાય
૬) મોર	૬) કૃતજ્ઞતાનું સંકેત
૭) ગતિ	૭) ભામંડલ
૮) ધાન્ય	૮) ઉધાન
૯) હરતાળ	૯) નરક
૧૦) નમસ્કાર	૧૦) જિતશત્રુ

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

- ૧) પાંચ શિલ્પના પેટા પ્રકારો કેટલા ?
- ૨) ઉપાધ્યાયના ગુણો જણાવો ?
- ૩) નવ તત્વ ના કુલ ભેદ કેટલા ?
- ૪) વેદની અપેક્ષાએ જીવોના પ્રકાર જણાવો ?
- ૫) માનવભવને કેટલા દૃષ્ટાંતે દુર્લભ બતાવ્યો છે ?
- ૬) તીર્થંકરની વાણી કેટલા ગુણો વાળી છે ?
- ૭) ચક્રવર્તી કેટલા ખંડના અધિપતિ હોય ?
- ૮) લવણ સમુદ્ર કેટલા યોજન પહોળાઈ વાળો છે ?
- ૯) પ્રભુ સાથે કેટલા પુરુષોએ સાધુપણું સ્વીકાર્યું ?
- ૧૦) દેવકૃતાતિશય કેટલા ?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાવો.

૧૦

- ૧) કોઈક યુગલને માતાપિતા અશોકવૃદ્ધની નીચે મુકીને કામ માટે ગયેલ હતા .
- ૨) તેઉકાય, વિવિધ પ્રકારના હવાઓનો એમાં સમાવેશ થાય છે.
- ૩) ઉપાદેય રોટલે આદરવા યોગ્ય.
- ૪) જીવત્વ એ સમલ, અશુદ્ધ સુવર્ણ છે.
- ૫) આખો નવકારમંત્ર પાંચસો પચાસ સાગરોપમના પાપોનો નાશ કરે છે.
- ૬) ચેતના સહિત હોય તથા પ્રાણ ધારણ કરે તે જીવતત્વ છે.
- ૭) શ્રી તીર્થંકરની વાણી દેવ, મનુષ્ય અને તિર્યચ સર્વે પોતપોતાની ભાષામાં સમજે છે.
- ૮) પાપરો શુભ કર્મનો આશ્રવ છે, પુણ્ય એ અશુભ કર્મનો આશ્રવ છે.
- ૯) ઉત્કૃષ્ટ એવા વિરતિ ધર્મની પ્રાપ્તિ માનવ માટે સુલભ છે.
- ૧૦)

પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

- ૧) દુનિયામાં એવી એક વસ્તુ નથી જેનાથી જીવના જીવત્વને તોલી શકાય.
- ૨) સમવસરણ ન હોય ત્યારે પણ અરિહંત પ્રભુને આ આઠ પ્રાતિહર્યો હોય જ છે.
- ૩) આજે તને ભિક્ષામાં દી થી લથપથ આખે રમાખો રોટલો મળશે.
- ૪) રાજાની વાત સાંભળી રાજકુમારની બુદ્ધિ બહેર મારી ગઈ.
- ૫) વ્રત, નિયમ, સંયમ વિગેરે દ્વારા આવતા કર્મો રોકાય તે સંવર તત્વ છે.
- ૬) પાપ જે લોખંડની બેડી છે તો પુણ્ય સોનાની બેડી છે.
- ૭) નાભિકુલકરના પ્રસંગથી અહીં કુલકરોની ઉત્પત્તિ કહે છે.
- ૮) આ રાધાવેદ્ય કલામાં એક પણ રાજકુમારને સફળતા ન મળી.
- ૯) "સૌ સુનારકી એક લુહાર કી "
- ૧૦) પદ્માવતી દેવી, વિમલેશ્વર ચક્ષુ વિગેરે દેવગતિના જીવો છે.

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

૧૫

- ૧) સિદ્ધપાસાનું દૃષ્ટાંત
- ૨) શ્રી નવકારમંત્ર મહાન
- ૩) જીવ વિચારનું જ્ઞાન હોવું અતિ આવશ્યક
- ૪) હેય, જોય, ઉપાદેય સમજાવો
- ૫) ઋષભદેવ પ્રભુની વંશ રચાપના

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી
શત્રુંજય રમેકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર,
રટેસન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪૧૦૧.